

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по технически науки за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на докторска програма «Опазване, реставрация и адаптация на паметниците на архитектурата» от професионално направление 5.7 Архитектура, строителство и геодезия в Университет по архитектура, строителство и геодезия

1. Хронология на процедурата:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по Технически науки на 31.03.2017 г. (Протокол № 6) по Искане вх. № 149/24.03.2017 г.

На заседание, проведено на 21.09.2018 г. (Протокол № 24), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група, утвърдена с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 12.04.2018 г. (Протокол №.7).

Експертната група, в състав:

1. проф. д-р арх. Антон Гугов, Институт за изследване на изкуствата на БАН
2. доц. д-р арх. Валентина Върбанова, Висше строително училище “Любен Каравелов”
3. инж. Даниела Захаријева – докторант, Висше транспортно училище „Годор Каблешков” и наблюдаващ процедурата от ПКТН – инж. Момчил Петков, извърши проверка на оценяваната институция в периода 11.06 до 13.06.2018 г.

2. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/¹:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и даде следните оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма“:

Политиката за осигуряване на качеството в УАСГ е залегнала в приетата от Академичния съвет Вътрешна система за осигуряване на качеството в УАСГ (ВСОК). Основните принципи в нея са: поддържане на учебния и научно-изследователския процес в УАСГ на професионално ниво; ориентиране на обучението към потребностите на пазара на труда; интегриране на обучението в европейското научни пространство и достигане до световните стандарти за научна дейност; удовлетвореност на всички участници в процеса на обучение.

УАСГ организира докторска програма “Опазване, реставрация и адаптация на паметниците на архитектурата” (ОРАПА) в съответствие с действащото законодателство и с мисията, целите и

¹Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

задачите на ВУ, публикувани на ИНТЕРНЕТ страницата му и в информационните му издания и брошури. Преподавателите в докторската програма са хабилитирани в съответната научна специалност, в научната сфера на докторската програма. Това води до синхрон между спецификата на докторската програма и академичната среда в обучаващото звено – катедра ИТА към УАСГ.

Прилагат се правилата на етичен кодекс за осигуряване на академично единство, чрез който се гарантират залегналите в ЗВО академични свободи и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация. Приети са и оповестени правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни“:

В УАСГ е създадена организация за разработване, одобрение и прилагане на докторски програми, основана на приетите от академичния съвет на УАСГ вътрешни правилници и стандарти.

Отчитането на съвременните тенденции в архитектурната теория и практика за опазване на архитектурното наследство и на актуалните потребности от научни изследвания у нас в тази област е от ключово значение за определяне на тематичния обхват на дисертационните разработки и на тяхното учебно съдържание. Перманентните контакти с наши и задгранични експертни институции като НИНКН, НАИМ-БАН, Екол дьо Шайо и изявени външни специалисти в областта на културното наследство (водещи архитекти от практиката, специалисти от други научни и учебни институции, технолози и др.) позволява както по-точно ориентиране в изследваната проблематика така и по-добра информираност за най-новите научни аспекти.

Докторската програма “ОРАПА” се разработва според критерии, които осигуряват нейната съвместимост с аналогични програми в други висши училища у нас и в чужбина. От особено значение в посока на сравнение, съизмеримост и апробиране на разработваните трудове от докторанти в Архитектурен факултет е широката международна дейност: 18 партниращи държави с 52 университета и ВУ по линия на „Еразъм“; рамкови договори за двустранно сътрудничество с 20 университета и ВУ; участие в 5 международни програми с предвидена докторантска мобилност, включително дългосрочна по проект AUSMIP+ (2011-2015) с 4 докторантски мобилности от докторската програма в Токио и Мелбърн; представяне на докторските трудове на специализирани авторитетни докторски семинари в чужбина – от 2013 г. по двама наскоро защитили докторанти са участвали с доклади в научен семинар- дискусия на RIBA (Британски кралски институт на архитектите) и резюмета на докладите им се публикуват в годишното издание на RIBA.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд“:

Формите и съдържанието на обучението в докторската програма ОРАПА се определят в зависимост от целите и задачите на докторантурата. За всяка конкретна дейност на докторанта се присъждат ECTS кредити, съгласно установените критерии. Кредитната система има стимулиращ ефект върху постоянната активност на докторантите.

В УАСГ периодично се провеждат общотематичните курсове за докторанти: по методика на научните изследвания - „Методически основи на научните изследвания“, „Приложение на статистически методи в научните изследвания“, чуждоезикови курсове, специализирани в

областта на архитектурно-строителната терминология и др.

Системата за оценяване по време на обучението е публично установена и оповестена чрез СОД.

Със заповед на ректора на УАСГ е създадена Комисия по академична етика, съставът на която се избира от Академичния съвет на УАСГ. За периода на атестацията не са постъпвали жалби от докторанти.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: „Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация”.

Политиката по качество на УАСГ обхваща целия „жизнен цикъл“ на обучаваните студенти, докторанти: от приема до завършването на образователния процес, както и последващата им професионална реализация. Всички етапи от учебния процес на докторанта са организирани в съответствие със система от законови изисквания, както и вътрешно-университетски правила. Те регламентират условията, при които протичат последователните дейности на докторанта до достигане на крайната цел – защита на докторската дисертация.

В УАСГ са създадени благоприятни условия за включване на докторантите в изпълнението на изследователски проекти. Установена практика в университета е докторантите, след полагане на изпитите от индивидуалния си план, съвместно със своите научни ръководители да подготвят проект, с който кандидатстват за финансиране чрез Центъра за научни изследвания и проектиране (ЦНИП

В последните 5 години над 200 студенти и докторанти, обучавани в УАСГ са взели участие в над 50 научноизследователски проекта, финансирани от ЦНИП при УАСГ, европейски и национални проекти и програми.

В УАСГ са налице отлични възможности за реализиране на мобилност на докторантите с оглед реализиране на периоди на обучение в чуждестранни ВУ. През отчетния период трима докторанти са реализирали дългосрочни мобилности.

През отчетния период общият брой на обучаваните докторанти по докторската програма е 10, а броят на защитилите - 2.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията“:

В Архитектурния факултет има формирани дългогодишни традиции и натрупан значителен опит в обучението на докторанти. Подготовка на докторанти по специалностите от професионално направление „Архитектура, строителство и геодезия” се води още от самото създаване на специалността „Архитектура” (през 1943 г.).

Обучаващото звено в ОНС „доктор“ по докторска програма “ОРАПА” е катедра "История и теория на архитектурата". Катедрата разполага с необходимия брой висококвалифицирани преподаватели, които да провеждат обучението.

Анализът на средната възраст показва необходимостта от известно подмладяване. Стратегически резерв за постигане на тази цел са успешните докторанти. Защитилите по докторската програма в периода 2012-18г. са двама. Всички те продължават академичната си кариера в катедра ИТА, което е показател за линия на приемственост в създаването на академичните кадри в обучаващото звено. Към настоящия момент на ОТД в катедрата са 4 хабилитирани лица в областта на докторската програма и 4 от нехабилитираните преподаватели са са ОНС „доктор”

Съществуваща практика е привличането на известни чуждестранни преподаватели за

участие с лекции или кратки курсове.

Академичният състав на обучаващото звено извършва практическа дейност в специалността на докторантурата, като по този начин поддържа високо професионално ниво и се запознава с новостите в техниката и технологиите. В момента екип от катедрата участва в проект НАСЛЕДСТВО БГ за създаване на Център за върхови постижения.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности“:

УАСГ разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, лаборатории, ателиета, библиотечни места и др., създаващи академичен комфорт за работа на докторантите.

Факултетът разполага с компютърни лаборатории с 48 работни места. Специализираният софтуер във факултета е на необходимото съвременно равнище, което позволява на докторантите да развиват своята научноизследователска дейност. Към катедра ИТА функционира специализирана компютърна лаборатория със специализирано оборудване.

Осигурен е достъп на докторантите до съответните научни издания и бази данни. В библиотеката на УАСГ студенти, докторанти и преподаватели могат да ползват най-известните бази данни с приложение в научните изследвания: EBSCO, ICONDA, Scopus, Science Direct, Web of Knowledge, АПИС , Стандарти в строителството и архитектурата – обособен информационен център на Българския институт за стандартизация с 6 компютърни работни места с достъп до интернет страницата на БИС с колекция от стандарти в областта на архитектурата, строителството и геодезията и др.

Създадена е организация за публикуване на изследователски разработки на докторантите в Годишника на УАСГ с периодичност на издаване 3-4 пъти годишно в хартиен и електронен формат. Докторантите могат да публикуват и в изданията на списание „Архитектура”, значителна част от редакционните колегии на които са преподаватели от факултета.

От 2013г. всяка година по двама преподаватели и защитили докторанти участват с доклади в научен семинар-дискусия на RIBA и резюмета на докладите им се публикуват в годишното издание на Кралския съюз на британските архитекти.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите“:

В УАСГ е изградена система за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението. Тя е залегнала във Вътрешната система за осигуряване на качеството. Системата е планирана в няколко направления: проучване на мнението на студенти и докторанти, в т.ч. завършили; работодатели и преподаватели; дейност на Кариерния център за проучване на потребностите на пазара на труда. включване на студенти, докторанти и работодатели в дипломни комисии, при разработване на учебни планове и програми и в комисии, извършващи вътрешни одити на ниво факултет и университет;

Удовлетвореността на докторантите от качеството на обучение е обект на наблюдение и контрол, чрез анкети сред докторантите, което е част от дейността на Факултетната комисия по качество. Периодично се провеждат срещи на преподавателите с докторанти, анализират се предложенията и мненията на студентите и докторантите и се приемат мерки за подобрене на образователния процес.

Периодично се обсъжда и огласява публично ефективността на резултатите, свързани с управлението на качеството на обучението и потребностите от промяна. В резултат на обсъждането на състоянието на системата и резултатите, ФС приема, мерки за повишаване

качеството на обучението на докторантите.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти“:

УАСГ осигурява процедури и практика за устойчиво публикуване на необходимата информация за възможностите и постиженията при изследванията в областта на докторската програма. На страницата на УАСГ редовно се публикува и актуализира информация за докторските програми към Архитектурния факултет. Публикуват се новини за проведени академични процедури и защиты, публични рецензии, становища и отзиви, както и автореферати на дисертациите, данни за провеждането на публични защиты.

Към ЦМДМ функционира „Информационна система за мобилност“, предназначена за автоматизиране и оптимизиране на дейностите по създаване на документи, справки и извлечения от електронни регистри при дейности, свързани с регистрацията, организацията и отчитане на мобилности по програмата ЕРАЗЪМ+; подпомагане на дейности по обслужване на студенти, докторанти, преподаватели и служители; въвеждане на информация за кандидати за мобилности и подготвяне на класации.

УАСГ има активно участие и в различни европейски образователни програми: ЕРАЗЪМ+, AUSMIP +, СЕЕPUS, EEA Grants, TEMPUS, Vulcanus и др.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии“:

Една от задачите на Центъра по качеството и акредитацията е да следи за периодичния мониторинг на докторските програми, съгласно изискванията, заложи в Стандарт за обучение на докторанти в УАСГ: ежегоден анализ на необходимостта от обновяване в обучаващите катедри и регулярен доклад от заместник декана по учебната част за мониторинг, анализиране, оценяване, актуализиране и приемане на докторските програми във факултета.

На катедрени съвети се прави оценка на състоянието на докторските програми и анализ на тяхната актуалност. Последният преглед на докторските програми на факултетно и на университетско ниво, м. ноември 2016 г. показва необходимост от сериозна актуализация на докторските програми. Такава е извършена в периода февруари – март 2017 година.

Стандартът за обучение на докторанти в УАСГ изисква актуализацията на докторските програми да се извършва от работен екип, в който са включени докторанти и представители на работодателите. Ефективността на докторските програми се повишава и чрез периодично извършваните анкети с докторанти, анализът на които води до подобряване работата с тях.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми“:

В УАСГ успешно са реализирани международни акредитационни процедури:

Обучението по архитектура е признато и акредитирано от Кралския институт на британските архитекти RIBA и от Министерството на културата на Франция. С решение от 9 юни 2011 (Протокол № 115) на Отдела по университетско образование на Управителния съвет на Междууниверситетската организация по признаване на академични образователно-квалификационни степени (D.O.A.T.A.P) на Република Гърция, се признават дипломите по всички специалности, придобити в Университета по архитектура, строителство и геодезия. Центърът за научни изследвания и проектиране е сертифициран по ISO 9001:2008.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **21.09.2018 г.**, на основание чл.88а, ал.5, т.1 от ЗВО и чл.38, ал.2 от ПДНАОА, членовете на Постоянната комисия гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на докторски програми по десетобалната система, в съответствие с чл. 79 (1) на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА “Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия взе следното

РЕШЕНИЕ:

1. Дава програмна акредитация на докторска програма «Опазване, реставрация и адаптация на паметниците на архитектурата» от професионално направление 5.7 Архитектура, строителство и геодезия, област Технически науки в Университет по архитектура, строителство и геодезия, на основание обща оценка: 9,24 (девет цяло и двадесет и четири стотни).

2. Срокът на валидност на акредитацията е ШЕСТ години, в съответствие с чл.79, ал.4 от ЗВО.

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова такава е пълно съответствие.

Постоянната комисия по Технически науки формулира следните **препоръки**:

1. Да продължат усилията за мотивиране на докторантите да използват съществуващите възможности за мобилност.

Срок: постоянен.

2. Да продължи развитието на хабилитирания преподавателски състав.

Срок: постоянен.

Председател на ПКТН:

/проф. д-р инж. Георги Вълчев/